

વ्यक्तिनो परिथय

त्रिं “ v ”

- वेश
- वर्तन
- वाणी

પ્રવચન માટે જરૂરી ગુણો

- આત્મવિશ્વાસ
- પ્રેરણા
- જ્ઞાન
- સતત પ્રયાસ

પ્રવચનની તૈયારી

- પૂર્તી તૈયારી
- કંઈક કહેવું હોય અને કહેવા માટે કંઈક હોય ત્યારે જ પ્રવચન
- છ પ્રશ્નો - કોણા, ક્યારે, કેમ , ક્યાંથી
કેટલું અને કઈ રીતે ?
- પુસ્તકો, સામયિકો, વર્તમાનપત્રો, ઇન્ટરનેટની મદદ
- નિષ્ણાતો
- અનુભવોનો ઉમેરો કરી વિષયને તમારામય બનાવો
- વિષયવસ્તુને સુસંયોજિત ગોઠવો
- શું કહેવું તેની સાથે કેવી રીતે કહેવું તે પણ વિચારો
- પ્રવચનના હેતુને ધ્યાનમાં રાખો

અવાજ

- અવાજ એ જ તમારું વ્યક્તિત્વ
- તમારી આગવી અને સરળ શૈલીનો ઉપયોગ કરો

સાચો મિત્ર માઈક

- માઈક તરફ ગતિ કરતાં રહ્સ્તામાં.....
- માઈક અને તમારા વાચ્યેનું ચોગ્ય અંતર
- મોટો/નાનો અવાજ
- હાપભાવ કરતી વખતે
- માઈકને સરખું કરતાં શીખવું. દા.ત. ઊંચે-નીચે, ચાકી ..
- ખસેડતી વખતે અવાજ બંધ રાખવો
- કોડલેસ માઈક, ગળામાં ભરાવીને બોલવાનું કે ચોક્કસ જવાએ રહેલું માઈક....

પ્રવચનની શરૂઆત

- શરૂઆત સરળ અને આકર્ષક
- ચીલાચાલુ રીત કરતાં નવીનતાથી શરૂઆત કરો
- શ્રોતાની જિજ્ઞાસાવુટિને ઉતેજિત કરો —આશ્વર્યકારક રજૂઆત
- જાણીતા વ્યક્તિત્વના શબ્દો ટાંકીને
- પ્રશ્ન પૂછો
- ચોક્કસ દ્વારા કેવી રીતે વાર્તા
- હાસ્ય રસનો યોગ્ય ઉપયોગ (આવડત હોય તો જ)
- માઝી માંગીને ન કરો

મંચ / સ્ટેજ

- ખૂબ જ ઝડપી કે ધીમી ગતિએ જવું નહીં
- ખુરસીમાં શાંતિથી બેસવું
- વાતો ઓછી કરવી
- હાર પહરતી વખતે સહકાર આપો
- કપડાં/શાર્ટ/પેન વગેરે રમાડશો નહીં

પ્રવચનનો અંત

- સમયસર પ્રવચન પૂર્ણ કરો
- પ્રવચનનો અંત સંચોજિત (ઉપસંહારાત્મક) હોવો જોઈએ.
- શક્ય હોય તો કાર્ય પ્રેરક બનાવો – અપીલ કરો
- શક્ય હોય તો હાસ્ય પ્રેરક બનાવો – હાસ્યાસ્પદ નહીં
- ખરા દિલથી વખાળ કરો

શ્રોતાને પકડી રાખવાના કીમીયા

- શ્રોતાના રસ/પ્રેરણાને અવગાળાશો નહીં
 - રમ્જ, વાર્તા, ઉદાહરણ, સંઘર્ષ વગેરેનો ઉપયોગ કરો
 - શ્રોતાને સુસંગત ભાષા
 - વિષયની બહાર ન જાઓ
 - અપશબ્દ વાપરવા નહીં
 - મોડા આવનારથી મૂંજાશો નહીં
 - શ્રોતાનું ધ્યાન જેંચાય તેમ ઘડિયાળમાં જોશો નહીં
 - શ્રોતાથી પરિચિત બનો
 - શ્રોતાની કક્ષા મુજબ વિષયવસ્તુ
(ઉંમર, જાતિ, જ્ઞાતિ, સમાજ, સંસ્કૃતિ)
- સરખામણી કે તફાવતનો અઅસરો લો

અસરકારક શાફ્ટો

- તમે
- શોધ
- સરળ
- ખાતરી
- તંદુરસ્તી
- પ્રેમ
- ધરન
- નવીન
- સાબિતી
- પરિણામ
- સલામતી
- બચત
- કલ્પના
- ભૂતકાળ-ભવિષ્ય

પ્રવચનના વિવિધ પ્રસંગો

- પરિચય આપવો
- આભારવિધિ
- સંચાલક
- મહેમાન બનો ત્યારે
- વિદાય
- ભોજન સમારંભ
- ફંડ-ફાળો
- ચળવળ
- શ્રદ્ધાંજલિ
- સ્પર્ધા

ઇટાઇર બોલવા આટલું છ્યાણમાં રાખો.

તમारा विषयने चाहो – रस्थी रજू करो.

ચોક્કસ શબ્દો પર ભાર અપાય છે?

તમને લાગે કે તમે હારવાના છો, તો તમે હાર્યા
તમને લાગે કે તમારે ગભરાવવાનું નથી, તો તમે જીત્યાં.
તમારે જીતવું છે પણ મનમાંચચારો કે જીતાશે નહીં,
તો હક્કિતમાં તમે જીતી શકશો નહીં.
એ જ વ્યક્તિ જીતી શકે છે,
જે વિચારે છે કે મારે જીતવું છે.

આરોહ અવરોહ લાવવાથી શું અકસ્ર થાય છે?

મારો એક ૪ સદગુણા છે, અને તે છે કયારેય નિરાશા ન થતું..
શિક્ષકનું મહત્વનું લક્ષ્ય જ્ઞાન નઠીં, પરંતુ કૌશલ્ય છે.

તમારી ચૂપકીટી જ ઘણી વાત કહી દે છે.